

Аналітичний центр «Нова Економіка»

**ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**СУЧАСНІ НАУКОВІ ПОГЛЯДИ
НА МОДЕРНІЗАЦІЮ
І СУСПІЛЬНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ
СИСТЕМИ**

28 листопада 2020 року

Київ
2020

УДК 330.342(063)
С 91

С 91 Сучасні наукові погляди на модернізацію і суспільний розвиток економічної системи: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 28 листопада 2020 р.). – К.: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2020. – 180 с.

УДК 330.342(063)

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Брухаль В. Р., Громова Т. М. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ	7
Осіпова Л. В., Булаєнко В. В. ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ СВІТУ	9

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Баторшина А. Ф., Рой С. Я. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІСЛАМСЬКОГО РИНКУ КАПІТАЛІВ	14
Богородицька Г. Є., Дядюра А. В. УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ФРАНЧАЙЗИНГУ	18
Возіанов К. С. КЛЮЧОВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ДЕРИВАТИВІВ	22
Прасол В. О., Ралко О. С. РИНОК ПШЕНИЦІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	26
Тарасенко К. М., Чупікова В. О. ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ ЯК ЧИННИК ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	29

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Гірник Д. О. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ	34
Казьмір В. А. МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРО-ЛОГІЧНОЇ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЗЕРНА: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	37
Славкова М. П. МЕХАНІЗМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЖИТЛА	41

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Варлига К. М. ВПЛИВ FİNTECH НА РОЗВИТОК СВІТОВОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО БАНКІНГУ	46
Гольцова І. Л. СУЧАСНІ ТРЕНДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	49

обсязі державних зобов'язань довгострокові зобов'язання повинні займати домінуюче місце.

Література:

1. Сомик А.В. Особливості розвитку системи сільськогосподарського кредитування в зарубіжних країнах / А.В. Сомик // Економіка АПК. – 2002. – № 8. – С. 136–140.
2. Носик О.М. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Харків : НФаУ, 2014. – 128 с.
3. Уварова В.В. Сучасні проблеми функціонування міжнародних банківських кредитних ліній [Текст] / Вікторія Віталіївна Уварова // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О.В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2018. – Том 28. – № 2. – С. 85–90. – ISSN 1993-0259.

Осіпова Л. В.

кандидат економічних наук, доцент

Булаєнко В. В.

студент

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Вінниця, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ СВІТУ

До ключових питань, що постають перед більшістю країн як у довгостроковій, так і в короткостроковій перспективі, належить побудова ефективної системи соціального захисту населення здатної вирішувати нагальні й перманентні соціальні проблеми. Для реалізації сучасних і досконалих механізмів системи соціального захисту виникає потреба у характеристиці й узагальненні досвіду зарубіжних країн, виокремленні адекватних до вимог часу інструментів, які можна використати у вітчизняному просторі соціального захисту, реформування якого – це вимога часу, з найефективнішою та найбільш повною їхньою віддачею. Ігнорування цієї проблеми веде до зубожіння

населення, соціальної ізоляції, втрати довіри до державних органів влади та зростання соціальної напруженості.

Проблеми розвитку системи соціального захисту відображені у працях вітчизняних учених-економістів Н. Абакумової, Н. Борецької, В. Гейця, В. Гетьмана, О. Гупала, К. Дідківської, О. Длугопольського, Ю. Килимника, Е. Лібанової, І. Рудкевич, І. Сироти, А. Сіленко, А. Халецької, П. Шевчука та ін.

Головним у соціальній політиці є обов'язок держави гарантувати нормальні умови, які забезпечують гідне життя, свободу вибору життєвого шляху чи сфери діяльності, відповідальність за свої дії, рівень особистого добробуту і становища у суспільстві.

Соціальний захист, як і будь-яка сфера діяльності, має свої правила та певні нормативи – соціальні стандарти. В кожній країні вони різні. Дослідження системи соціального забезпечення в США, дає можливість стверджувати, що в цій країні існує багато різних програм, які затверджуються чи регламентуються законодавством певного штату чи федеральними органами. В США запроваджено два види соціального забезпечення (рис. 1) [1]:

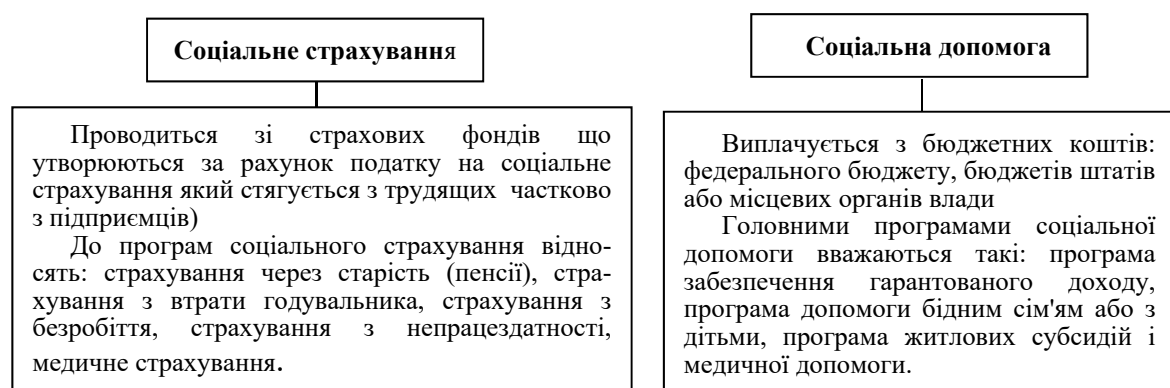

Рис. 1. Види соціального забезпечення в США

Франція має доволі складну організаційну структуру соціального забезпечення [2]:

- розгалужена система професійно-галузевих схем соціального страхування;
- розвинена система сімейних виплат, що стала результатом тривалої еволюції;
- висока частка видатків на соціальні програми, яка перевищує середній рівень у Європейському Союзі;

– вагома роль додаткових систем соціального захисту, особливо у галузі пенсійного й медичного страхування.

Соціальний захист у Франції організований ієрархічним чином у вигляді кас на національному і регіональному рівнях, які розділені за видами соціального захисту. Джерелами фінансування системи соціального забезпечення у Франції виступають страхові внески роботодавців та працівників. Лише у випадку страхування від безробіття та різних сімейних виплатах виділяються державні дотації в значних сумах.

У Великобританії відсутні спеціально організовані інститути, які страхують різноманітні соціальні ризики, натомість всі можливі програми об'єднані в єдину систему соціального захисту. Фінансування соціального забезпечення у Великобританії (рис. 2) [1]:

Рис. 2. Структура фінансування соціального забезпечення у Великобританії

Медицина у Великій Британії – безкоштовна, але її можливості, оперативність, а іноді, якість не на високому рівні. Всі працюючі (крім непрацюючих жінок у шлюбі, які можуть приєднатись до добровільних програм страхування) підлягають обов'язковому страхуванню здоров'я. В цілому пацієнти сплачують 10% вартості лікування. Приватне медичне страхування Великобританії обмежене та платне, охоплює ті сфери медичних послуг, які не забезпечуються Національною охороною здоров'я і доступне близько 13% населення.

Головним принципом соціальної політики Швеції є її універсальність – однаковий рівень допомоги усім прошарками населення, незалежно від доходів всі можуть отримати допомогу та всі солідарно, незалежно від статусу, сплачують відповідні своїм прибуткам внески до

системи соціального захисту. Держава, як головний гарант, бере на себе зобов'язання раціонально розподіляти соціальні блага від більш забезпечених до більш уразливих категорій населення. Незважаючи на те, що кошти, які надходять від населення ще покривають пенсійні та інші соціальні видатки, їх вистачає аби бідного прошарку населення було лише 5–6%. У Швеції існує 7 видів соціальних виплати [1]: допомога на житло; допомога батькам на виховання дітей; допомога по догляду за хворою дитиною; виплати по страховці; виплати недієздатним особам; виплати багатодітним сім'ям; дев'ять видів пенсійних виплат. Соціальні виплати у Швеції різноманітні. Зокрема, виплати по безробіттю здійснюються, якщо працівник 9 місяців працював та сплачував внески. В цьому випадку виплати тривають 180 днів у розмірі 80% від заробітної плати, потім ще 180 днів отримують мінімальну допомогу. Декретні виплати у Швеції становлять 80% від заробітної плати і виплачуються півтора роки, рахуються у робочих днях з понеділка по п'ятницю. Окремо також існує допомога на дитину: щомісячно 1000 крон до досягнення дитиною 16 років. За дитячий садок сплачується 2% від сумарного доходу родини. Школа у Швеції абсолютно безкоштовна. Навчання в університеті безкоштовне для громадян країни. Медицина у Швеції майже безкоштовна, сплачується лише невелика сума за візит до лікаря. Усі дорогі препарати та операції – безкоштовні [3].

В Польщі діє адресна соціальна грошова допомога, яка розробляється, підкріплюється законодавчо та координується органами державного управління. Наданням деяких тимчасових послуг чи здійсненням недовготривалих проектів займаються неурядові організації і отримують мінімальний прибуток. В Польщі створюється третій сектор соціальних допомог – корпоративний, що буде являти собою надання соціальних послуг за отримання винагороди і прибутку [4]. В майбутньому Польща прямує до створення багаторівневої системи соціального забезпечення, за якою державні та громадські організації будуть партнерами задля вирішення різноманітних соціальних проблем.

Дослідження показало, що соціальні стандарти в різних країнах суттєво відрізняються. Переважна більшість досліджуваних західних країн пройшли шлях від благодійності у соціальній підтримці населення до формування гідної та міцної держави, яка забезпечує надійний добробут для населення і гарантує оптимальну систему допомоги та безпеки населенню [5, с. 8].

Існуюча в Україні система соціального забезпечення потребує модернізації та значного удосконалення і перейняття позитивних здобутків та досвіду зарубіжних країн. На основі дослідженого досвіду зарубіжних країн можна запропонувати наступні шляхи реформування та удосконалення соціального забезпечення в нашій країні: прискорювати процес надходження доходів до бюджету та шукати альтернативні шляхи наповнення бюджету задля надання соціальних гарантій без затримок [7]; доцільно використати досвід зарубіжних країн таких як Швеція, Великобританія та стягувати певний вид податків для окремого фінансування саме соціальних видатків, що дозволить гарантувати громадянам, що їх грошові ресурси повернуться назад в суспільство у вигляді соціальної допомоги; важливо розвивати соціальне страхування; нарощувати зусилля для забезпечення адекватного охоплення людей соціальним захистом незалежно від їх форми зайнятості; створити ефективну систему пільг та компенсацій, щоб не виникало постійного дефіциту фінансових ресурсів для їх забезпечення.

Для відповідності якості життя громадян України стандартам успішних розвинутих країн, потрібно, щоб на зміну неефективній соціальній політиці, прийшла інша, сконцентрована на потребах не тільки конкретної соціальної групи, але й кожної людини.

Література:

1. Соціальний захист населення в закордонних країнах. URL: <http://www.uaeconomic.com/ulens-1549-2.html>.
2. Церкаевич Л.В. Современные тенденции социальной политики в странах Европейского Союза. СПб., 2002. 233 с.
3. Життя європейців: соціальна політика Швеції. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2014/07/1/173695/>
4. Коваль О. Досвід соціального захисту та роль організацій в Польщі. URL: <http://lawngo.net/?itemid=523>
5. Прокопенко І.Ф., Олійник Ю.О. Державна соціальна політика як чинник економічного розвитку України. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені І.Г. Сковороди*. 2018. Вип. 18. С. 4–13.
6. Кочемировська О.О., Пишуліна О.М. Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Україні. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Sots_zahust-c0056.pdf.

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Баторшина А. Ф.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародних фінансів

Рой С. Я.

магістр

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІСЛАМСЬКОГО РИНКУ КАПІТАЛІВ

Ісламський ринок капіталів з початку 1990-х років швидко розвивався по всьому світу. Цей ріст був обумовлений підвищенням доходів країн-експортерів нафти в результаті зростання світових цін на нафту. Ісламський ринок капіталів є невід'ємною частиною ісламської фінансової системи. Він дозволяє мобілізувати та оптимально розподілити фінансові ресурси, реалізуючи посередницьку роль ісламських фінансових інститутів в процесі інвестування.

Хоча цей ринок функціонує аналогічно традиційному ринку капіталів, будь-яка фінансова угода, що укладається на даному ринку, повинна відповідати принципам шаріату. Основний принцип ісламських фінансів – принцип розподілу прибутків і збитків між учасниками фінансових відносин. Це сприяє більш тісному зв'язку між фінансовим і реальним секторами економіки, спільному використанню вигод від економічного зростання та підвищення стабільності фінансової системи.

В цілому, ісламський ринок капіталів представлений двома складовими: ринком «сукук» і ісламськими фондами.

Найбільшим сегментом ісламського ринку капіталу є ринок ісламських цінних паперів – сукук. Сьогодні *ринок сукук* – швидко зростаючий сегмент ісламського ринку капіталів. Він є другим після ісламського банкінгу за величиною і класом активів в галузі ісламських фінансів. Ринок сукук став важливим засобом для інвестування в різні сфери без порушення норм шаріату.